

תוספהא

בנְיוּ הַעוֹלָם, אֲהוֹבוּ עַלְיוֹן, בְּחִירֵי הַפְּמִשְׁלָה, קְרֻבוּ שְׁמָעָה. מֵי חֶסֶם בְּכֶם, בְּעַלְיָה הַעֲנִים בְּהַשְּׁפֵלָה, יָבָא וַיַּדְעַ . בְּשָׁעה שֶׁהָרָאשׁ הַלְּבָן נִתְלָשׁ אָוֹתִיּוֹת וְחַקָּק אָזָם בְּחַקִּיקַת הַמִּקְיּוֹת, אַחֲת א', אַחֲת י', וְאַחֲת ז', וְחַקָּק אַי' ז - הָא' הָרָאשׁ הַלְּבָן שֶׁל הַפְּלָטָמוֹנִים, י' הָוָא עַלְיתָ הַרְצָוֹן, נִתְקַן מִן הָרָאשׁ לְמַעַלה, וַיַּרְדֵּךְ לְמַטָּה. יָצָא וְהַזְּכִיא שָׁלְשִׁים וְשִׁנִּים שְׁבִילִים, עַד שְׁנַחֲקָקוּ בְּאֶבֶנִים יִקְרֹות שְׁלוּחָתוֹת, וְנִקְשְׂרוּ עַם הָאוֹת נָוָן, שְׁהִיא זָכָר וְנִקְבָּה, שְׁנִי אָוֹבָבִים. קָשָׁר חָזָק, בְּהָם נִתְקַנְּנוּ, וְהַשֵּׁם הַקְדּוֹשׁ נִקְשָׁר בְּהָם, מִהָּם נִמְצָא הַמְּזוֹן לְכָל [בְּהָמָן], נִתְקַנְּנוּ הַעוֹלָמוֹת.

וְעַל כֵּן נִחְקָקָה ז' פְּשׁוֹתָה, הַפְּלָל של שְׁמִים: נ' כְּפֹופָה נִקְבָּה אַחֲת, י' שְׁהִיא הַרְצָוֹן שְׁפֹוצִיא שְׁבִילִים הַבָּה בֵּין הָאוֹתִיּוֹת וְעַשָּׂה אֶת הַرְקִיעַ שֶׁל יַעֲקֹב בֵּין שְׁמֵי רֹוחּוֹת, וְהַטִּיל בֵּין הָאִיבָּרִים דְּבוּרִים. עַד שִׁירֵד לְנִי הַזּוֹ, שְׁהִיא כְּפֹופָה, וְחַבְרוּ אָוֹתָה יְחִיד, צָפֹן וְדָרוֹם, אַחֲרֵךְ נִקְשְׁרוּ יְחִיד. הַנִּי הַכְּפֹופָה הַזּוֹ נִקְרָאת בָּאָר שְׁבָע וּמִתְמַלָּאת מִיעָקָב לְהַשְׁקוֹת אֶת כָּל עֲדָרֵי הַצָּאן, וְעַל כֵּן וַיַּצֵּא יַעֲקֹב מִבְּאָר שְׁבָע וְיָלַךְ חֲרֵבָה. עוֹד, מִבְּאָר שְׁבָע לְמַעַלה, שְׁהָרִי מִמְּנָה יוֹצֵא אַחֲרֵךְ לְהַשְׁקוֹת אֶת חֲרֵבָה, שְׁהִיא הַבָּאָר שְׁלָמָתָה, חָרֹן אֶחָד, חָרֹב ה', דִּין, בֵּית הַדִּין, אֱלֹהִים. וְעַל כֵּן אֶלְהִים בָּאוּ גּוֹיִם בְּנַחֲלָתָךְ. עַד כָּאֵן התוספהא.

בְּאֵשֶׁר הָגַע לְבֵית אֵל, שְׁהִיא בְּרִשות הַקָּדְשָׁה, מָה בְּתוּב? וַיַּפְּגַע בַּמְּקוֹם. מַי הַמְּקוֹם? רַبִּי חַיָּא אָמַר, זֶה מִקְומָו שְׁאַמְרוּנוּ, שְׁכַתּוּב וְאֶל מִקְומָו שׂוֹאָף [זֶה הָאָשָׁם]. וַיַּלְזַן שֵׁם כִּי בָא הַשְׁמָשׁ. בְּמַה דָּאת אָמַר שׂוֹאָף זֹרֶחֶם הָוָא שֵׁם, דָּהָא בְּגִינַּן לְאַנְהָרָא לִיה קַאֲתִיא.

תוספהא

בְּנֵי עַלְמָא, רְחִימֵי עַלְהָה, הַוּרְמָנָא דְּבָנוּרִירִי, קְרִיבוּ שְׁמָעוֹ. מֵאָן חַבִּימָא בְּכָו, מַאֲרִי דְּעִינִין בְּסַוְכְּלָנוֹ, לִיתִי וְלִינְדָעַ. בְּשַׁעַתָּא דְּרִישָׁא חַוּרָא נְטִיל תָּלָת אַתְּוֹן וְגַלְיף לֹזָן בְּגַלְוףָא בְּגַלְופָין, חַד י', חַד ז', וְאַתְּגָלִיף אַי' ז, א' רִישָׁא עַלְהָה דְּכָלָא, טְמִירָא דְּכָל טְמִירִין. י' סְלִיקָוּ דְּרֻעָותָה הָרִי, אַשְׁתְּכָלָל מְרִישָׁא לְעַילָא וְנִחתָת לְמַפָּא, נְפָק וְאַפְּיק תָּלִתִין וְתִרְיָן שְׁבִילִין, עַד דְּאַתְּגָלִיפָו בֵּין אֲבָנִי יָקָר דְּמַתְּלָהָטָן. וְאַתְּקָשָׁרוּ בְּאֹתָן נוֹעַן דְּאַיְהוּ דְּבָר וְנוֹקָבָא, תָּרִין רְחִימִין. קְשָׁוָא מְקִיפָא, בְּהָוָא אַשְׁתְּכָלָלוֹ, וְשָׁמָא קְדִישָׁא בְּהָוָא אַתְּקָשָׁר, מְנִיחָו אַשְׁתְּפָח מְזֹונָא לְכָלָא (בָּהָוָא), אַשְׁתְּכָלָלוֹ עַלְמִין.

וְעַל דָּא אַתְּגָלִיף ז' פְּשׁוֹטָה, כָּלָלָא דְּתְרִין, נ' כְּפֹופָה נוֹקָבָא חָדָא, י' דְּאַיְהוּ רְעוֹתָא דְּאַפְּיק שְׁבִילִין, בְּטַש בֵּין אַתְּוֹן, וְעַבְדָּ רְקִיעָא דְּיַעֲקָב בֵּין תְּרִין רְוִיחָוָן, וְאַטְּיל בֵּין שִׁיְּפִיפִי מְלִילִי, עַד דְּנִחְתָּה לְהָא נ' דְּאַיְהוּ כְּפֹופָה, וְחַבְרוּ לָהּ כְּחָדָא, אַפְּוָן וְדָרוֹם, לְבָתָר אַתְּקָשָׁרוּ כְּחָדָא. הָאִי נ' כְּפֹופָה, בָּאָר שְׁבָע אֲקָרִי. וְאַתְּמָלִי מִיעָקָב, לְאַשְׁקָאָה כָּל עֲדָרֵי עֲנָא. וְעַל דָּא וַיַּצֵּא יַעֲקֹב מִבְּאָר שְׁבָע וְיָלַךְ חֲרֵבָה. توֹ, מִבְּאָר שְׁבָע לְעַילָא, דָהָא מִינָה נְפִיק, לְבָתָר אַזְיָל לְאַשְׁקָאָה לְחֲרֵבָה, דְּאַיְהוּ בִּירָא דְּלַמְּתָא, חָרֹן אֶחָד, חָרֹב ה', דִּין, בֵּי דִינָא, אֱלֹהִים. וְעַל דָּא (תְּהִלִּים ע' ט) אֱלֹהִים בָּאוּ גּוֹיִם בְּנַחֲלָתָךְ. (עד כאן התוספהא).

יבְּד מַטָּא לְבֵית אֵל, דְּאַיְהוּ בְּרִישָׁו קְדִישָׁא, מה כתיב, (בראשית כח) וַיַּפְּגַע בַּמְּקוֹם. מֵאָן כְּתִיב, דְּבִרִי חַיָּא אָמַר, דָא הוּא מִקְומָו דְּקָאַמְרָן, דְּכְתִיב (קהלת א') וְאֶל מִקְומָו שׂוֹאָף (ירמיה ה' ט). (בראשית כח) וַיַּלְזַן שֵׁם כִּי בָא הַשְׁמָשׁ. בְּמַה דָּאת אָמַר שׂוֹאָף זֹרֶחֶם הָוָא שֵׁם, דָהָא בְּגִינַּן לְאַנְהָרָא לִיה קַאֲתִיא.

בְּאֵשֶׁר הָגַע לְבֵית אֵל, שְׁהִיא בְּרִשות הַקָּדְשָׁה, מָה בְּתוּב? וַיַּפְּגַע בַּמְּקוֹם. מַי הַמְּקוֹם? רַבִּי חַיָּא אָמַר, זֶה מִקְומָו שְׁאַמְרוּנוּ, שְׁכַתּוּב וְאֶל מִקְומָו שׂוֹאָף [זֶה הָאָשָׁם]. וַיַּלְזַן שֵׁם כִּי בָא הַשְׁמָשׁ, שְׁנִאמְר שׂוֹאָף זֹרֶחֶם הָוָא שֵׁם, שְׁהָרִי הוּא בָא בְּדִי לְהָאֵר לוֹ.